

Słowo wstępne od redaktorów

Publikacja upamiętniająca Profesora Jana Jończyka jest efektem współpracy Zakładu Prawa Pracy w Instytucie Prawa Cywilnego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego i Polskiego Stowarzyszenia Ubezpieczenia Społecznego. Stanowi zatem formę uhonorowania Profesora zarówno jako wieloletniego pracownika (w tym kierownika) tegoż Zakładu, jak i pomysłodawcę powstania Stowarzyszenia, pierwszego przewodniczącego Zarządu Głównego, a następnie jego honorowego przewodniczącego. Niezależnie jednak od podkreślenia tych dwóch sfer działalności Profesora Jana Jończyka wspólne dla obu podmiotów jest przeświadczenie, że najważniejszym powodem wydania niniejszej książki jest docenienie nadzwyczaj wartościowego i nowatorskiego dorobku naukowego Profesora w dziedzinie prawa pracy i zabezpieczenia społecznego. Oryginalne wyniki badań w tych dyscyplinach zostały przedstawione zwłaszcza w dwóch fundamentalnych dziełach Profesora, tj. *Prawie pracy* (wyd. z 1984, 1992 i 1995 r.) oraz *Prawie zabezpieczenia społecznego* (wyd. z 2001, 2003 i 2006 r.). Nie można też pominąć innych pozycji książkowych i setek artykułów naukowych (dokładnie wymienionych w wykazie publikacji Profesora), w tym tych opracowań, które powstały w tzw. bielsko-bialskim okresie działalności naukowej Jana Jończyka, czyli po przejściu na emeryturę i zamieszkaniu w Bielsku-Białej (lata 2008-2022). W tym czasie bowiem powstało kilkanaście artykułów odnoszących się do problematyki związku zatrudnienia z zabezpieczeniem społecznym (ochrony pracy z ochroną socjalnego ryzyka), z położeniem nacisku na nowe ujęcie płacy i będącej jej częścią składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Publikacje te stają się coraz częściej inspiracją do nowego spojrzenia na relacje prawa pracy (zatrudnienia) z regulacjami socjalnymi.

Założeniem, na jakim oparto tę publikację, było upamiętnienie Jana Jończyka przede wszystkim przez Jego uczniów, dla których Profesor był, w pełnym tego słowa znaczeniu, Mistrzem – niedoścignionym wzorem rzetelności naukowej i krytycznego, ale zawsze odpowiednio uzasadnionego, spojrzenia na prawo i jego społeczno-gospodarcze przeznaczenie. Niewątpliwie najcenniejsze efekty prowadzonej

przez Profesora działalności badawczej sprowadzały się do tworzenia teorii naukowych (jak w przypadku prawa zabezpieczenia społecznego) oraz przewidywania, najczęściej negatywnych, skutków wprowadzanych rozwiązań legislacyjnych (np. w odniesieniu do otwartych funduszy emerytalnych). Umiejętności w tym zakresie wynikały z ponadprzeciętnych zdolności intelektualnych oraz wyjątkowego profesjonalizmu naukowego Profesora Jana Jończyka, w tym szerokiej (także w zakresie pozakrajowym) wiedzy na temat spraw, które były przedmiotem analiz.

Kierując się zatem zapatrywaniem, że Profesor Jan Jończyk wniósł istotny i niezaprzeczalny wkład w rozwój prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, opublikowane w niniejszej Księdze artykuły odnoszą się do różnych aspektów pracy badawczej Profesora. Nawiązania te mają zarówno charakter ogólnego zaprezentowania i skomentowania podstawowych założeń wybranych koncepcji naukowych Profesora, jak i przybierają postać dość szczegółowych rozważań z wykorzystaniem określonych poglądów Jana Jończyka w sprawach, które poszczególni Autorzy zdecydowali się zaprezentować w swoich tekstach. Niezależnie od tego wyrażamy przekonanie, że zawarte w księdze prace dedykowane pamięci Profesora Jana Jończyka charakteryzują się tego typu odwołaniami do Jego dorobku naukowego, z których wynika postulowana przez Niego konieczność rekonstrukcji prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

Redaktorzy publikacji znali osobiście Profesora Jana Jończyka, choć, z racji wieku i sprawowanej opieki naukowej, częstszy i dłuższy kontakt z Nim miał niżej podpisany, który najpierw był uczestnikiem seminarium magisterskiego prowadzonego przez Profesora Jana Jończyka, a następnie pisał pracę dokorską pod Jego kierunkiem. Kontakty te nie ustały również po przejściu Profesora na emeryturę, a wielokrotne i nierzadko długie z Nim rozmowy bywały inspiracją dla podjęcia odpowiednich badań naukowych.

Oddajemy zatem tę Księgę Dzieciom Profesora (Katarzynie Osińskiej, Janowi Jakubowi Jończykowi i Agnieszce Węgrzynowskiej) oraz wszystkim jej Czytelnikom jako wyraz najwyższego uznania dla Jego dokonań naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych, pozostając w pełni przekonanymi, że twórczość Profesora Jana Jończyka na trwałe weszła do kanonu polskiego prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

Non omnis moriar multaque pars mei

Horacy, fragment Pieśni III, 30

Kamil Antonów

Renata Babińska-Górecka